

Odpowiedzi na pytania zadane na czat Zoom i YouTube podczas konferencji inauguracyjnej konsultacje społeczne projektu programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027* (dalej: FE PW lub Program) wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* dla tego dokumentu

projekt programu <i>Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027</i>		
Lp.	Pytanie	Odpowiedź MFiPR
Pytanie w zakresie Priorytetu 1 <i>Przedsiębiorczość i innowacje</i>		
1.	[Zoom] Czy spółki celowe uczelni wyższych oraz jednostki naukowe upowszechniające wiedzę określone w art. 2 pkt.83 rozporządzenia KE (UE) nr 651/2014 będą wymienione literalnie w dokumentach projektowych PO PW, jako jednostki współuczestniczące w procesie transferu innowacji do gospodarki lub jednostki mogące wykonywać prace badawczo-rozwojowe prowadzone na zlecenie przedsiębiorstw?	Zgodnie z linią demarkacyjną działania skierowane do jednostek naukowych w zakresie transferu technologii będą przede wszystkim przedmiotem wsparcia w programie będącym kontynuacją Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, tj. programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki . W FEPW nie przewiduje się bezpośredniego wsparcia projektów B+R.
2.	Dlaczego kontynuujemy <i>Platformy startowe</i> dla nowych pomysłów w FE PW 2021-2027?	Kontynuacja wdrażania w latach 2021-2027 przetestowanego z sukcesem w Programie dla Polski Wschodniej 2014-2020 instrumentu <i>Platformy startowe dla nowych pomysłów</i> ma kluczowe znaczenie dla dalszego zakorzeniania i dynamicznego rozwoju w makroregionie kultury sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości startupowej i ekosystemu jej wsparcia . Jest to korzystne dla poprawy perspektyw rozwojowych Polski Wschodniej, gdyż działalność przedsiębiorstw typu startup wywiera pozytywny wpływ na funkcjonowanie regionalnych gospodarek. Znaczącym wyzwaniem, z którym boryka się Polska Wschodnia są niekorzystne prognozy demograficzne . Odptyw mieszkańców dotyczy w znacznej mierze osób młodych i lepiej wykształconych, które nie znajdują w makroregionie warunków do życia i rozwoju na miarę swoich aspiracji. Działalność <i>Platform startowych</i> daje im możliwość założenia i rozwijania biznesu pozostając w Polsce Wschodniej.

3.	<p>[YouTube]</p> <p>Czy branże teleinformatyczna i medyczna będą kluczowym w programie?</p> <p>Jak będzie wyglądało zarządzanie ryzykiem przy wsparciu startupów?</p>	<p>W ramach projektowanych działań wsparcie będzie kierowane do MŚP niezależnie od branży. Dopuszczamy preferencje dla wybranych branż w ramach regionalnych inteligentnych specjalizacji dla danych województw.</p> <p>W kwestii zarządzania ryzykiem przy wsparciu startupów: z uwagi na wysoką niepewność, charakterystyczną dla fazy startowej przedsiębiorstw typu start-up i wysokie niebezpieczeństwo utraty interesujących przedsięwzięć / pomysłów proponowana kontynuacja instrumentu <i>Platformy startowe</i> dla nowych pomysłów zakłada indywidualne wsparcie obejmujące usługi niezbędne do przeprowadzenia prac nad rozwojem pomysłu biznesowego już od wstępnej oceny pomysłu, poprzez wsparcie jego rozwoju (etap działalności przedbiznesowej) aż do wsparcia związanego z utworzeniem w makroregionie nowego przedsiębiorstwa (typu startup). Przedsiębiorstwa gotowe do wejścia na rynek z przygotowanym produktem będą mogły uzyskać dotacje na rozwój swojej działalności w makroregionie.</p>
4.	<p>[Zoom]</p> <p>Czy będą środki na uzbrojenie terenów inwestycyjnych?</p>	<p>W ramach projektowanej interwencji FE PW nie przewiduje się działań przeznaczonych na tego typu inwestycje.</p>
5.	<p>[Zoom]</p> <p>Czy fundusz pożyczkowy na wsparcie branży turystycznej będzie wdrażany podobnie jak w mijającej perspektywie finansowej, tj. BGK w drodze przetargów będzie wybierał pośredników finansowych?</p>	<p>Tak, planuje się aby Bank Gospodarstwa Krajowego nadal zarządzał funduszem, a środki w regionach dystrybuowały instytucje finansujące wybrane w przetargu.</p>
6.	<p>[Zoom]</p> <p>Czy w programie Polski Wschodniej pojawią się środki na wsparcie Ośrodków Innowacji tj. Parków Technologicznych, Inkubatorów czy też Centrów Transferu Technologii jako miejsc, które mogą poprawić wskaźniki innowacyjności, przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości technologicznej, startupowej, o których niskich wartościach w Polsce Wschodniej wspominała Pani Minister na początku swojej prezentacji?</p>	<p>Tak, przewiduje się wsparcie Ośrodków Innowacji, jako beneficjentów działania Platformy Startowe. W ten sposób wspierany będzie rozwój ekosystemu przedsiębiorczości startupowej w Polsce Wschodniej.</p>

7.	Dlaczego <i>Automatyzacja i robotyzacja w MŚP w Polsce Wschodniej</i> ?	<p>Wsparcie zaawansowanej, zintegrowanej informatyzacji, automatyzacji i robotyzacji MŚP (obecnie łącznie określanym terminem Przemysł 4.0) ma kluczowe, strategiczne znaczenie dla utrzymania i wzmocnienia zdolności rozwojowych gospodarki Polski Wschodniej. Regiony, które nie będą nadążać za tym szybko postępującym trendem światowym, ryzykują marginalizację. Wspieranie projektów kompleksowych z zakresu automatyzacji/robotyzacji pomoże przedsiębiorstwom w Polsce Wschodniej szybko dostosować procesy produkcyjne do wyzwań Przemysłu 4.0 czyli stworzyć tzw. „inteligentne fabryki” i dzięki temu utrzymać i zwiększyć konkurencyjność.</p> <p>Ponadto w ten sposób wychodzimy naprzeciw wyzwaniu, którym jest kurczący się zasób siły roboczej w makroregionie, wynikający z depopulacji i starzenia się społeczeństwa.</p>
8.	<p>[YouTube] Z czego wynika alokacja adresowana bezpośrednio do przedsiębiorców znacząco niższa niż unijne 25%? Wydawałoby się, że wobec niższego niż średnia krajowa tempa rozwoju gospodarczego PW absolutny priorytet w dedykowanym programie winien być przyznany wsparciu rozwoju przedsiębiorstw</p>	<p>Bezpośrednie wsparcie konkurencyjności przedsiębiorstw będzie finansowane ze środków regionalnych programów operacyjnych, a działalność innowacyjna przedsiębiorstw - w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki.</p> <p>Niższy (20%) poziom alokacji na Priorytet 1 <i>Przedsiębiorczość i innowacje</i> w FE PW wynika z konieczności zapewnienia środków na realizację innych, równie ważnych celów, których nie obejmuje tzw. koncentracja tematyczna, czyli na Priorytet 3 i 4.</p> <p>Szczególnie Priorytet 3 zawiera kosztochłonne inwestycje w poprawę dostępności makroregionu – infrastrukturę kolejową i drogową, o znaczeniu ponadregionalnym.</p> <p>Priorytet 4 obejmuje natomiast infrastrukturę uzdrowiskową (tu również beneficjentami są przedsiębiorstwa), turystyczną i mediateki.</p>
9.	<p>[YouTube] Na jakiej podstawie doszłicie Państwo do wniosku, że akurat wzornictwo jest tym obszarem wsparcia, którego szczególnie potrzebują przedsiębiorstwa PW?</p>	<p>Szeroko rozumiane wzornictwo przemysłowe jest relatywnie najtańszą i najefektywniejszą formą wdrażania innowacji i jednocześnie szansą na szybki wzrost konkurencyjności produktów i usług dla firm z makroregionu PW.</p> <p>Dzięki wdrożonym w wielu firmach zmianom wzorniczym, dobre wzornictwo staje się powoli rozpoznawalną marką Polski Wschodniej. Działanie dot. wzornictwa cieszy się coraz większym zainteresowaniem przedsiębiorców (już ponad 500 wspartych firm i ponad 500 wdrożonych innowacji).</p> <p>Wspieranie zmian wzorniczych w firmach z Polski Wschodniej wzmocnia budowanie</p>

		regionalnych specjalizacji bazujących na endogennych potencjałach, które mogą stanowić istotną szansę rozwoju makroregionu.
10.	[YouTube] Czy w ramach wsparcia dla MŚP na GOZ przewiduje się jedynie wsparcie na opracowanie modelu czy też przynajmniej na częściowe jego wdrożenie? Bez środków na wdrożenie model wylądował w szufladzie.	Działanie obejmować będzie kompleksowe wsparcie w zakresie nie tylko opracowania, ale także wdrożenia inteligentnych rozwiązań wykorzystujących założenia gospodarki o obiegu zamkniętym, opierając się na rozwiązaniach najbardziej adekwatnych dla danego przedsiębiorstwa.
11.	[YouTube] Pożyczki dla turystyki powinny być zaplanowane na uzupełnienie kapitału obrotowego; sektor ten przeżywa tak dużą zapaść że z pewnością nie jest zainteresowany inwestowaniem za pożyczone środki	Doświadczenia z wdrażania instrumentu <i>Przedsiębiorcza Polska Wschodnia – Turystyka</i> w dobie pandemii COVID-19 pokazują, że zapotrzebowanie na pożyczki inwestycyjne w Polsce Wschodniej nie słabnie. Mimo istnienia takiej możliwości i bardzo atrakcyjnych warunków udzielania wsparcia, wnioski o pożyczki na cele obrotowe są nieliczne. Docelowe parametry produktu finansowego zostaną doprecyzowane na etapie oceny ex-ante – badania zastosowania instrumentów finansowych w FE PW.
Pytanie w zakresie Priorytetu 2 Energia i klimat		
12.	[Zoom] Czy w ramach priorytetu Energia i klimat, działanie: Adaptacja do zmian klimatu finansowane będą w Programie przedsięwzięcia wynikające z Miejskich Planów Adaptacji do zmian klimatu? MPA opracowywane były przez 44 miasta w ramach projektu Ministerstwa Środowiska w latach 2017-2019.	Zgodnie z przyjętym podziałem zakresu wsparcia pomiędzy programami (tzw. linia demarkacyjna) - wsparcie miast powyżej 100 tys. mieszkańców - tj. 44 miast, które już opracowywały Miejskie Plany Adaptacji, będzie oferowane w następcy Programu infrastruktura i Środowisko. Z FE PW otrzymają wsparcie miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i subregionalne ośrodki wzrostu, poniżej 100 tys. mieszkańców. Wsparcie obejmie inwestycje wynikające ze zintegrowanego planowania a także opracowanie MPA, choć nie będzie on warunkiem obligatoryjnym.
13.	[Zoom] Czy będzie można z programu finansować w miastach średnich tracących funkcje zbiorniki retencyjne?	W ramach działania <i>Adaptacja do zmian klimatu</i> przewiduje się m.in. realizację kompleksowych inwestycji zapobiegających i przeciwdziałających zagrożeniom naturalnym na obszarach zurbanizowanych oraz zakładanie zielonej i niebieskiej infrastruktury w mieście. W tym mieści się budowa lub modernizacja zbiorników retencyjnych w obrębie miast.
14.	[Zoom] Czy strategia MOF będzie traktowana na równi z dokumentami	To zależy od przedmiotu Strategii MOF i części Programu. W FE PW planowane jest wsparcie projektów z zakresu zrównoważonej mobilności

	typu strategia ZIT?	miejskiej ujętych w strategii ZIT, RIT, SUMP lub dokumentach równoważnych. A także projektów z zakresu dostosowania i odporności na zmiany klimatyczne – które wynikają ze zintegrowanego (wielosektorowego) planowania miejskiego . Ostateczne warunki udzielania wsparcia zależą jednak od wyniku negocjacji z Komisją Europejską.
15.	[Zoom] Czy z możliwe będą inwestycje w infrastrukturę i urządzenia służące poprawie jakości funkcjonowania komunikacji miejskiej (m.in. przystanki autobusowe, pętle autobusowe, dojścia do przystanków, systemy informacji pasażerskiej, systemy informatyczne do zarządzania operacyjnego dworcami autobusowymi)?	Tak, takie działania będą mogły być realizowane jako elementy kompleksowych projektów zrównoważonej mobilności miejskiej, tj. obejmujących infrastrukturę, tabor i ITS.
16.	[Zoom] Czy w miastach, w których funkcjonuje wyłącznie komunikacja autobusowa, będzie możliwy rozwój infrastruktury drogowej w celu zapewnienia obsługi transportem zbiorowym terenów dotychczas nieobsługiwanych lub obsługiwanych w sposób niewystarczający oraz w celu poprawy jakości funkcjonowania komunikacji zbiorowej? Działania te mogłyby być realizowane w połączeniu z inwestycjami w nowoczesny nisko i zero emisyjny tabor autobusowy.	Program nie przewiduje wprost takiego wsparcia. Wstępne informacje z Komisji Europejskiej odnośnie do zrównoważonej mobilności miejskiej wskazują jednoznacznie na wykluczenie finansowania dróg miejskich wykorzystywanych przez indywidualny ruch zmotoryzowany . Dopuszczalność wsparcia niezbędnej infrastruktury drogowej na potrzeby transportu miejskiego będzie podlegać dalszym negocjacjom z Komisją Europejską.
17.	[YouTube] Czy w ramach Programu będzie wsparty rozwój sieci ładowania samochodów elektrycznych?	W ramach FE PW w zakresie zrównoważonej mobilności miejskiej priorytetem będzie rozwój infrastruktury miejskiego transportu zbiorowego nisko- i zeroemisyjnego.
18.	[YouTube] Czy ośrodki wojewódzkie będą mogły liczyć na wsparcie budowy/rozbudowy sieci tramwajowych np. Elbląg, Radom. Obecnie POIiŚ pozwala na wsparcie tylko dla miast wojewódzkich.	O wsparcie kompleksowych projektów zrównoważonej mobilności miejskiej w FE PW będą mogły się ubiegać miasta wojewódzkie, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz subregionalne ośrodki wzrostu , o liczbie mieszkańców powyżej 50 tysięcy, czyli ustawowo zobligowani organizatorzy transportu zbiorowego. Wsparcie obejmie także inwestycje w obszarach funkcjonalnych tych miast (MOF).

		Elbląg i Radom zaliczają się do tej grupy.
19.	Czy w Programie będzie możliwość realizacji projektów dotyczących tras rowerowych czy też ścieżek rowerowych? Czy zadbali Państwo o zeroemisyjnych użytkowników dróg?	W FE PW planujemy wsparcie ścieżek rowerowych, jako elementu kompleksowych projektów zrównoważonej mobilności miejskiej. Wsparcie trasy rowerowych przewiduje działanie dotyczące infrastruktury turystyki, gdzie przewidujemy m.in. rozwój Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo.
Pytanie w zakresie Priorytetu 3 <i>Spójna sieć transportowa</i>		
20.	[Zoom] Czy będzie możliwość pozyskania dofinansowania, do dróg krajowych lub wojewódzkich jako łączników z drogą ekspresową, przez miasta na prawach powiatu?	W ramach Programu wsparciem zostaną objęte drogi wojewódzkie o znaczeniu ponadregionalnym , których beneficjentami są samorządy województw Polski Wschodniej. Jest to odpowiedź na postulat Marszałków Województw. Pozostałe kategorie dróg będą finansowane ze środków następcy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz z programów regionalnych.
21.	[Zoom] Czy będzie możliwość finansowania dróg gminnych i powiatowych w miastach na prawach powiatu?	W ramach Programu wsparciem zostaną objęte drogi wojewódzkie o znaczeniu ponadregionalnym , których beneficjentami są samorządy województw Polski Wschodniej. Jest to odpowiedź na postulat Marszałków Województw objętych Programem.
22.	[Pytanie z Zoom] Gdzie będą realizowane drogi krajowe przebiegające przez Polskę wschodnią, w tym obwodnice miast w statusie drogi S. Czy beneficjentami tego działania będą również miasta na prawach powiatu?	W ramach Programu wsparciem zostaną objęte drogi wojewódzkie o znaczeniu ponadregionalnym , których beneficjentami są samorządy województw Polski Wschodniej. Jest to odpowiedź na postulat Marszałków Województw objętych Programem. Projekty dotyczące dróg ekspresowych i autostrad będą finansowane z następcy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Dodatkowo będzie negocjowana z Komisją Europejską możliwość realizacji projektów dotyczących obwodnic ze środków Krajowego Planu Odbudowy.
23.	[Zoom] Czy program obejmuje drogi gminne?	W ramach Programu wsparciem zostaną objęte drogi wojewódzkie o znaczeniu ponadregionalnym, których beneficjentami są samorządy województw Polski Wschodniej. Jest to odpowiedź na postulat Marszałków Województw objętych Programem.
24.	[Zoom] Czy w ramach 5.3. <i>PRIORYTET 3. SPÓJNA SIEĆ TRANSPORTOWA</i> przewidziano dofinansowanie na inne typy transportu niż kolej	W ramach Priorytetu 3 przewiduje się dofinansowanie wyłącznie dróg i kolei .

	i transport drogowy. Jeśli tak, to proszę o odpowiedź, jakie to typy transportu?	
25.	[Zoom] Chciałabym dopytać o drogi wojewódzkie będące dojazdem do sieci TEN-T ale zlokalizowane na terenach miast wojewódzkich. Wśród beneficjentów nie ma tych miast wojewódzkich - miast na prawach powiatu. To chyba jakieś przeoczenie? Drogi wojewódzkie stanowiące dojazd do sieci TEN-T powinny być realizowane kompleksowo i tak jak w okresie 2014-2020 powinny być uwzględnione w POPW.	W ramach Programu wsparciem zostaną objęte drogi wojewódzkie o znaczeniu ponadregionalnym , których beneficjentami są samorządy województw Polski Wschodniej. Jest to odpowiedź na postulat Marszałków Województw objętych Programem.
Pytania ogólne		
26.	[Zoom] Czy obecnie należy zaktualizować strategię lokalną gminy, pomimo, że jest ważna do roku 2024?	Szczegółowe zasady przyznawania wsparcia zostaną opracowane po wynegocjowaniu programu z Komisją Europejską. Wniosek o dofinansowanie będzie musiał odnosić się do aktualnych (na dzień złożenia) dokumentów strategicznych. Strategie lokalne i ponadlokalne będą miały kluczowe znaczenie przy realizacji inwestycji w ramach celu polityki 5 Europa bliżej obywatela – FEPW nie przewiduje wsparcia w tym celu – będzie on bowiem domeną programów regionalnych.
27.	[Zoom] W prezentacji Pani Minister przy większości działań były wymieniane miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze, a co z miastami których nie ma na tej liście? Jakie działania wspierające ich rozwój zostały przewidziane w programie PW i w innych działaniach planowanych przez Rząd?	FE PW to dodatkowe wsparcie ukierunkowane na rozwój całego makroregionu Polski Wschodniej, dlatego koncentrujemy inwestycje tylko na niektórych grupach beneficjentów. W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego wskazano terytoria, które powinny zostać objęte szczególnym wsparciem. Należą do nich miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, a także obszary (wiejskie) zagrożone trwałą marginalizacją. Dlatego FE PW będzie się koncentrował właśnie na miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Dodatkowo wsparcie będzie kierowane do subregionalnych ośrodków wzrostu, tj. miast średnich stanowiących zaplecze usług publicznych dla obszarów zmarginalizowanych, (Suwałki, Siedlce i Mława). Pozostałe miasta mogą liczyć na wsparcie z programów regionalnych (RPO), czy następcy

		Programu Infrastruktura i Środowisko (w zależności od przedmiotu wsparcia).
28.	<p>[Zoom]</p> <p>Czy dodatkowość programu będzie odtworzona w okresie programowania 21-27?</p> <p>Tylko w pierwszej perspektywie 2007-2013 program pełnił funkcje dodatkową względem programu PO IŚ.</p> <p>W perspektywie 2014-2020 istniało wykluczenie z PO IiŚ dla beneficjentów mających swoje linie budżetowe w PO PW. Stąd też nie można mówić o dodatkowości tego programu. Zatem jak będzie teraz?</p>	<p>Podział interwencji między programami (tzw. linia demarkacyjna) służy optymalnemu rozplanowaniu alokacji dla całej Polski, także wobec warunków koncentracji tematycznej, zachowaniu komplementarności planowanego wsparcia a także zabezpiecza przed podwójnym finansowaniem tych samych inwestycji z różnych funduszy czy programów.</p> <p>Z uwagi na ograniczenie liczby celów polityki spójności UE (było 11, jest 5) i skończoną liczbę celów szczegółowych, nie jest możliwe i właściwe rozgraniczanie interwencji programów jedynie na poziomie celów polityki czy typów projektów. Zasadne bywa także rozróżnienie trybu naboru (np. lista projektów w POPW, nabór konkursowy w POIS), czy wyłączenia terytorialne.</p> <p>Programy krajowe dbają jednak, aby w przypadku wyłączeń terytorialnych oferować zbliżone warunki naboru (np. typ, wartość projektu). W przypadku programów regionalnych, w latach 2014-2020 zapewniono, aby w przypadku wyczerpania alokacji Programu dla Polski Wschodniej, interwencję mogły kontynuować RPO. Będziemy kontynuować to podejście.</p>
29.	<p>[Zoom]</p> <p>Czy dzisiaj zostanie przedstawiona informacja nt. typów beneficjentów z jednostek samorządu terytorialnego w poszczególnych działaniach tego programu?</p>	<p>W projekcie Programu wskazano główne kategorie beneficjentów. Szczegółowy katalog beneficjentów zostanie określony na etapie opracowywania Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych.</p>
30.	<p>[Zoom]</p> <p>Czy i w jaki sposób zamierzają Państwo zapewnić wzmocnienie potencjału partnerów społeczeństwa obywatelskiego w ramach tego programu.</p>	<p>W programie zaproponowano wsparcie miejsc aktywności społecznej (biblioteki multimedialne/mediateki), które będą wykorzystywane jako centra wiedzy o społeczności lokalnej i regionie oraz przestrzeń dyskusji publicznej, w tym również z administracją, na temat funkcjonowania i przyszłości wspólnot lokalnych. Należy przy tym zwrócić uwagę, że zasadnicza część inwestycji będzie miała charakter infrastrukturalny, natomiast przewidziano także, jako element uzupełniający, możliwość finansowania działań animacyjnych polegających m.in. na aktywizowaniu społeczności wokół wspólnych inicjatyw.</p>

		<p>Ze względu na tzw. linię demarkacyjną (podział zakresów wsparcia pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi), a także charakter programu, który ma służyć przede wszystkim do realizacji inwestycji infrastrukturalnych o znacznym potencjale oddziaływania oferta dla podmiotów działających na poziomie społeczności lokalnych jest ograniczona.</p> <p>Wzmocnienie potencjału partnerów społeczeństwa obywatelskiego będzie realizowane przede wszystkim w programie finansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego +. Polska zobowiązana jest do przeznaczenia co najmniej 0,25% środków EFS+ na wsparcie partnerów społecznych i organizacji pozarządowych, co zostanie zrealizowane w ramach programu będącego następcą PO WER.</p> <p>Warto zwrócić uwagę, że poza EFS+, przestrzenią do zaangażowania organizacji pozarządowych na większą skalę będą działania realizowane w ramach celu 5 polityki spójności, który będzie domeną programów regionalnych.</p>
31.	<p>Zoom] Czy przewidujecie Państwo realizację "miękkich projektów" w ramach PW? Może warto wyodrębnić pulę środków na działania miękkie z założeniem komplementarności z inwestycjami?</p>	<p>W FE PW nie planujemy wyodrębnienia puli na działania miękkie, niemniej są one (doradztwo, szkolenia, animacja) przewidziane jako elementy projektów w wybranych działaniach np. Platformy startowe, Wzornictwo, GOZ, Mediateki.</p>
32.	<p>[Zoom] Czy oprócz możliwości finansowania projektów dotyczących zrównoważonej mobilności miejskiej, miasta wojewódzkie będą miały możliwość finansowania swoich projektów w innych priorytetach?</p>	<p>W FE PW miasta wojewódzkie zostały wskazane jako beneficjenci projektów z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej.</p> <p>Na działania z zakresu adaptacji do zmian klimatu wsparcie miastom wojewódzkim, jak dotychczas, będzie oferował następcza POiŚ (jako kontynuacja pilotażu, w którym brały udział także miasta wojewódzkie PW).</p>
33.	<p>[Pytanie z Zoom] W perspektywie 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia wśród typów beneficjentów na poziomie jednostek samorządu terytorialnego były wyłącznie miasta wojewódzkie. Miasta subregionalne zostały wyłączone z możliwości finansowania swoich inwestycji w ramach tego</p>	<p>W FE PW działania skierowane wprost do miast subregionalnych (miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (tu Elbląg) oraz ośrodków wzrostu dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją) dotyczą 3 obszarów: <i>adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonej mobilności miejskiej, oraz mediatek.</i></p> <p>W przypadku działania <i>Zrównoważona mobilność miejska</i> planujemy wsparcie projektów ujętych w strategii ZIT, RIT, SUMP lub dokumentach równoważnych. Szczegółowe zasady</p>

	<p>Programu. Jak będzie to wyglądało w nowej perspektywie? Jakie dokumenty będą wymagane do ubiegania się o środki w nowej perspektywie? Czy Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) będzie wymagany tylko dla miast wojewódzkich?</p>	<p>wsparcia będą wynikiem negocjacji z Komisją Europejską.</p>
<p>34.</p>	<p>[YouTube] Czy program dotyczy wsparcia dla Ochotniczych Straży Pożarnych</p>	<p>W FEPW nie przewidziano wsparcia na rzecz Ochotniczych Straży Pożarnych.</p>
<p>35.</p>	<p>[YouTube] Warto zastanowić się, żeby Polska Wschodnia to nie był tylko program uzależniony od położenia geograficznego województwa. Wskaźniki ekonomiczne, demograficzne i społeczne w np. województwie kujawsko-pomorskim również nie są zadowalające i "odstają" od najlepszych województw nie mniej niż województwa wschodnie. Może warto uzależnić wsparcie w tym programie nie od geografii tylko od wyżej wymienionych wskaźników?</p>	<p>Polska Wschodnia została określona w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jako obszar strategicznej interwencji, który wymaga szczególnej uwagi ze strony polityki regionalnej. Polska Wschodnia należy do tych obszarów w strukturze przestrzennej kraju, które nie w pełni wykorzystują swoje możliwości, ze względu na koncentrację czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na dynamikę ich rozwoju.</p> <p>Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Polski wykazała, iż podobne wyzwania rozwojowe jak w 5 wschodnich województwach występują na obszarze powiatów woj. mazowieckiego, poza bezpośrednio przyległymi do miasta stołecznego Warszawy. Powiaty te doświadczają podobnych jak 5 wschodnich województw, problemów społecznych (wysoka stopa bezrobocia), demograficznych (ujemne saldo migracji) oraz gospodarczych (niski poziom rozwoju przedsiębiorczości).</p> <p>Podobny poziom rozwoju i podobne wyzwania są zauważalne także w powiatach województw małopolskiego i kujawsko-pomorskiego graniczących z PW, niemniej jednak rozporządzenia UE ws. polityki spójności dopuszczają przygotowanie programu celu 1 dla jednostek z poziomu NUTS2, stąd po podziale regionu mazowieckiego na dwie jednostki statystyczne była możliwość dołączenia mazowieckiego regionalnego do programu dla Polski Wschodniej.</p> <p>Na etapie przygotowywania założeń Umowy Partnerstwa przewidywano powstanie dodatkowego Programu Ponadregionalnego 2020+, dla miast średnich tracących funkcje</p>

		społeczno-gospodarcze i obszarów (wiejskich) zagrożonych trwałą marginalizacją, położonych w całej Polsce. Jednak 18 czerwca 2020 r. Konwent Marszałków jednogłośnie opowiedział się przeciw nowemu Programowi (stanowisko nr 11), uznając że wsparcie obszarów z deficytem/ słabszych rozwojowo to domena Regionalnych Programów Operacyjnych. Wobec takiego stanowiska 16 Województw- odstąpiono od prac nad odrębnym instrumentem wsparcia, jakim był Program Ponadregionalny.
36.	<p>[YouTube]</p> <p>Skąd wynika kwota alokacji w wysokości 2,5 mld €? W Brukseli wynegocjowana przez premiera kwota dla "biednych regionów" wynosi tylko 600 mln €. Czy to oznacza mniej środków z puli ogólnokrajowych?</p>	<p>FE PW jest kontynuacją wsparcia kierowanego do makroregionu w postaci odrębnych Programów: Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 i Polska Wschodnia 2014-2020. Wspomniane 600 mln EUR to kwota dodatkowych środków wynegocjowana przez rząd RP na ostatnim etapie negocjacji budżetowych na poziomie UE. Uzupełniła ona alokację programu FE PW 2021-2027 rozszerzonego o region statystyczny mazowiecki regionalny.</p> <p>Kwota 2,5 mld EUR pochodzi z puli środków przeznaczonych na programy krajowe (tj. zarządzane przez ministra ds. rozwoju regionalnego). W perspektywie 2021-2027 na poziomie Umowy Partnerstwa została utrzymana dotychczasowa struktura procentowa podziału alokacji (60/40) pomiędzy programy krajowe i regionalne.</p>
37.	<p>[YouTube]</p> <p>Najwyraźniej "zgubiono" miasta wojewódzkie, koncentrując wsparcie na tych średnich i tracących funkcje. A przecież stolice wypadają przyzwoicie wyłącznie na tle ogólnej mizerności swoich województw.</p>	<p>Miasta wojewódzkie od trzech edycji programu dedykowanego Polsce Wschodniej (w tym również w FEPW) są beneficjentami projektów z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej.</p> <p>Na działania z zakresu adaptacji do zmian klimatu wsparcie miastom wojewódzkim, jak dotychczas, będzie oferował następca POIS (jako kontynuacja pilotażu, w którym brały udział także miasta wojewódzkie PW).</p> <p>Pozostałe inwestycje mogą być wspierane ze środków RPO czy następcy POIS (w zależności od typu projektu)</p>